

Naturskyddsföreningen Norrbotten,

Vi föreslår att:

- Botniabanan omgående byggstartas
- ett mobilitetskontor i Norrbotten upprättas
- Norrbotten får Pågatåg med flertalet pendelparkeringar för elbilar
- skolor/förskolor först ut som bilfria zoner
- Luleå som residensstaden blir en föregångskommun
- stadsplaneringskontor utbildas, för att få in frågorna tidigt i processer
- vi bygger små samhällen i samhället där 'allt' finns
- vägen E10 byts ut mot Pågatåg
- enbart subventioner till elbilar erbjuds vid tjänstebil
- alla felaktiga subventioner upphör såsom flyget och sjöfart
- tillåt inga gruvetableringar utan att transporter till och från gruvan är klara
- kvotplikt baserat på reduktion av växthusgaser

Mobilitetskontor

Norrbottens län är lika stort som Österrike och 10 gånger större än Skåne. Här bor en kvarts miljon människor. Det är ett län med stora ytor där det körs väldigt mycket bil. En vanlig generalisering är att innevånare i inlandskommunerna är väldigt bilberoende, och den kan innebära en viss sanning. Det beror till stor del på att länet har väldigt dålig lokal- och regional kollektiv trafik, otillräcklig och opålitlig tågtrafik samt ett mindre bra utbyggt cykelvägs-nätverk. Ingen politiker vill riskera att bli opopulär och därför händer inte heller speciellt mycket i frågan i länet. Informationskampanjerna från regional och kommunal nivå har uteblivit och inte heller den tekniska högskolan, Luleå Tekniska Universitet, har gjort några aktiva insatser. Länet saknar mobilitets kontor. Detta är det generella tillståndet i hela länet. Sedan finns förstås kommuner och andra aktörer som gör mer eller mindre aktiva insatser. Alla har goda ambitioner men mycket mer behöver göras för att förändra beteendet i Sveriges största län med en mycket hög andel korta bilresor. Omedelbart bör ett mobilitets kontor upprättas på minst fyra orter. Förslagsvis med ett centralt kontor i Luleå och med mindre avdelningar i Piteå, Luleå, Älvsbyn och Boden dvs fyrkanten området. LTU bör även involveras och medverka i satsningen tillsammans med studentkåren. Även studieförbunden, migrationsverket och andra aktörer bör ingå i satsningen för att skapa det nya beteendet.

Botniabanan

Vi som bor i Norrbotten har också företag som SSAB och LKAB som producerar sina produkter i vår region. Dessa företag är som tidigare känt, stora utsläppare av växthusgaser, samt att de har en negativ miljöpåverkan på flera andra sätt. Detta om något, borde borga för att regionen, skulle ha en bra järnväg. Det är här stålet hämtas och det är en märklig sorts ironi att just här, är järnvägsdragningen näst intill obefintlig? Vi har idag en mycket dålig anslutning till andra delar av världen. Botniabanan verkar var en sorts framtidssaga som de flesta inte längre vågar tro på. Där ska det läggas till, att hela regionen inväntar den dragningen, vilket gör att flertalet andra viktiga infrastruktursatsningar och samhällsutbyggnader står på paus?

Regional mobilitet genom pågatåg samt pendelparkeringar med elladdstationer

Det har i flera år pratats om peak-oil. Vår oro är om, ifall att, den inträffar, då kommer priset, för att anlägga viktiga utbyggnadssatsningar för mobilitet i regionen att bli så dyr, att de kanske blir omöjliga att genomföra. Vi tycker därför att planeringen och investeringarna ska genomföras skyndsamt. ALLA

inblandade parter behöver **OMGÅENDE** starta byggandet av Botniabanan. Ifall tåget verkligen ska bli ett alternativ i Norrbotten skulle även höghastighets tåg behöva byggas här, Stockholm-Göteborg och Malmö har redan väldigt korta restider jämfört med Norrbotten och om man menar allvar med att binda samman Sverige med Europa, då borde man börja högst uppe i Norr. Här uppe finns en stor turistverksamhet som skulle kunna nå fram till så många nya människor med vildmark och naturupplevelser som är sällsynta på andra platser. Vi föreslår att byggstarten av Botniabanan starta nu, dvs omgående. Vi föreslår även att ett ordentligt järnvägsnät etableras i hela regionen. Att pågatåg tar över den regionala kollektivtrafiken och att pendlarparkeringar byggs i anslutning till dessa med laddstationer så att medborgarna kan välja elbil till pendlarparkeringen och sedan tåg till och från pendlingsorten. Här menas en variant av den framgångsrika Skånemodellen med Pågatåg som trafikerar länet regionalt med bibehållen och bättre mobilitet samtidigt som bilberoendet minskar och utsläppen av växthusgaser. Kommunerna är Haparanda, Kalix, Övertorneå, Övertälje, Jokkmokk, Boden, Gällivare, Luleå, Piteå, Älvsbyn, Kiruna, Pajala, Arjeplog och Arvidsjaur.

Bilfria skolor/förskolor, stadsplaneringskontor, cykelbanor och biogas

Flertalet skolor i länet har stora problem med biltrafik. Det bör vara det stället man börjar på först. Barnen ska inte omges av tät biltrafik. Luleå kommun är residentsstad och bör därför starta först för att sprida en god kultur i länet. Det är väldigt viktigt att dessa frågor kommer in i planeringsstadiet och därför föreslås stadsplaneringskontoren som ett prioriterat område att jobba mot. Stadsdelar bör växa fram där det mesta finns inom räckhåll, dvs skolor, förskolor, matbutiker, apotek, arbete osv. Små samhällen i samhället. En stor satsning inne i städer för att anlägga cykelbanor och lokaltrafik driven av biogas som kopplas ihop mot pågatågsnätet bör ingå. I Luleå växer projektet Framtidens Skola fram där kommunen satsar hårt på att lägga ner flertalet mindre stadsdelskolor och slår samman flertalet skolor till större enheter vilket ur ett miljömässigt och mobilitets perspektiv är en mardröm. Det här projektet borde bordläggas omgående tills den här frågan klargjort så man inte bygger in sig i dyra dumma lösningar.

E10 blir pågatåg med pendlarparkeringar som har laddstationer

Vårt förslag är att alla berörda deltagare i framtagandet av denna strategi söker på youtube efter filmer från väg E10. Vägen sträcker sig 470 km i Sverige och fortsätter in i Norge. Det är en väg som är mellan 7-9 meter bred. På vintern är vägen en skräcksträcka. Det finns flertalet privatpersoner som har filmat vägvägnittet för att visa i vilket dåligt skick vägen är i. Det här är den enda vägen till och från Kiruna som är länets andra största ort efter Luleå. Det finns en mängd berättelser i länet om hur farlig vägen är, speciellt på vintern då den plogas och blir väldigt smal och obehaglig att åka på. Jag kan för egen del säga att jag avstår att åka till Kiruna på vintern om resan går i bil, inte bara av miljöskäl utan också av säkerhetsskäl. Det finns många yrkeschaufförer som vittnar om hur backspeglarna ryker när det blir möte för att vägen är så smal. Skräckhistorierna är många men frågan är hur en av Sveriges Europavägar kan få vara i ett så dåligt skick? Det här bör tas i beaktande. Kiruna befinner sig just nu i en stadsomvandling. Ett fokusområde för staden är att bygga det nya samhället, Framtidens samhälle, -de gör omställningen nu. De bygger inte upp den gamla modellen de bygger upp den nya. Många gäster från världens alla hörn reser till Kiruna för att titta på projektet. Det är pinsamt eller en ganska märklig start på resan till den hållbara staden.... Vi föreslår att väg E10 omedelbart byts ut mot ett pågatåg med laddstationer för elbilar vid infarterna till Kiruna, Gällivare och vid trafikplatsen i Töre.

Enbart förmånsvärde på fossilfria bilar

Tjänstebilar bör i första hand genast övergå till att bara subventioneras vid köp av elbilar oavsett ifrågasättande av prestanda och dylikt. Det är inga tävlingsbilar utan tjänstebilar. Ge kommunen i uppdrag, stadsplaneringen, att bygga x antal laddstationer på strategiskt viktiga platser.

Sjöfart –var inte rädda för att sätta krav

Vi har även en stor mängd utrikes sjöfart i regionen som också bör beaktas i strategin för länet. Vilka regler ska styra sjöfarten? Luleå hamn är i tonnage räknat Sveriges femte största hamn. Här anser vi också att det är viktigt att inte förslaget som tas fram räds att utländska företag ska välja andra platser att verka på, förmodligen kommer det aldrig att bli så utan företag kommer att fortsätta att välja Sverige. Låt oss få representera valmöjligheter som står för goda och rena kvalitetsprodukter. Överlag bör subventioner till sjöfart och flyg upphöra. Används kvotplikt, tvinga fram marknadsinnovationer och släpp kraften fri.

Inga gruvetableringar före transportfrågan är utklarad

Länet ligger lite längre ner i listorna över Gods på bil. Nästan alla de transporter som är transporter inom länet. Här har flera olika exploateringar utsatt länet för en kraftig ökning av denna typ av transporter. Flertalet gruvor som har startats, gör det, utan att det finns en planering för hur materialet ska transporteras från gruvan. Detta har lett till flertalet skräckexempel där gods på bil har åkt i skytteltrafik inom länet. Vi föreslår att det blir förbjudet att anlägga gruvor utan att ha färdiga lösningar för miljövänliga transporter av materialet.

Avslutande reflektioner

En av de största utmaningarna kommer att vara att få den vanliga medborgaren i Norrbotten att sluta välja bilen, det är inget specifikt problem för Norrbotten utan en generell situation för Sverige. Så ser det ut eftersom hela samhället är byggt för att vi ska åka bil. Det finns gott om parkeringar för bilar och stora områden av länet består av bilväg för bilar som drivs med fossila drivmedel. Börja därför med att stänga ner ett större antal parkeringar för fossildrivna fordon och byt ut dessa mot parkeringar för eldrivna fordon och cyklar. Avveckla bilgator i centrala stadskärnor, ett arbete som inte kommit långt i Norrbotten. Flytta subventioner som gynnar felaktiga industrier som bilindustrin, flygindustrin och sjöfart till att gynna framtidens förnybara alternativ som tåg- cykel- och elbilsindustrin. Låt oss skapa massor av nya gröna jobb. Släpp krafterna fria. Tänk i termer av ett Höghastighets järnvägsnät som grund för Sveriges transportsystem och koppla sedan på pågatåg för regional trafik och cykelbanor och biogas kollektiv trafik på lokal nivå. Morötter och tävlingar i gott beteende brukar uppskattas. Använd mobilitetskontoren. Skapa ett nationellt centrum för mobilitetsfrågor i Kiruna eller Luleå, där järnvägen(läs malmen och stålet) kommer ifrån.

Det var några snabbt ihopsamlade fakta från länsförbundet i Norrbotten. Vi fick väldigt sent kännedom om möjligheten att inkomma med förslag. Som vi skrev i mailer deltar vi gärna vidare i arbetet med reionen. Både i samtal, brevväxling, möten osv.

Med hopp om ett helt fossilfritt transportsystem redan innan 2030!